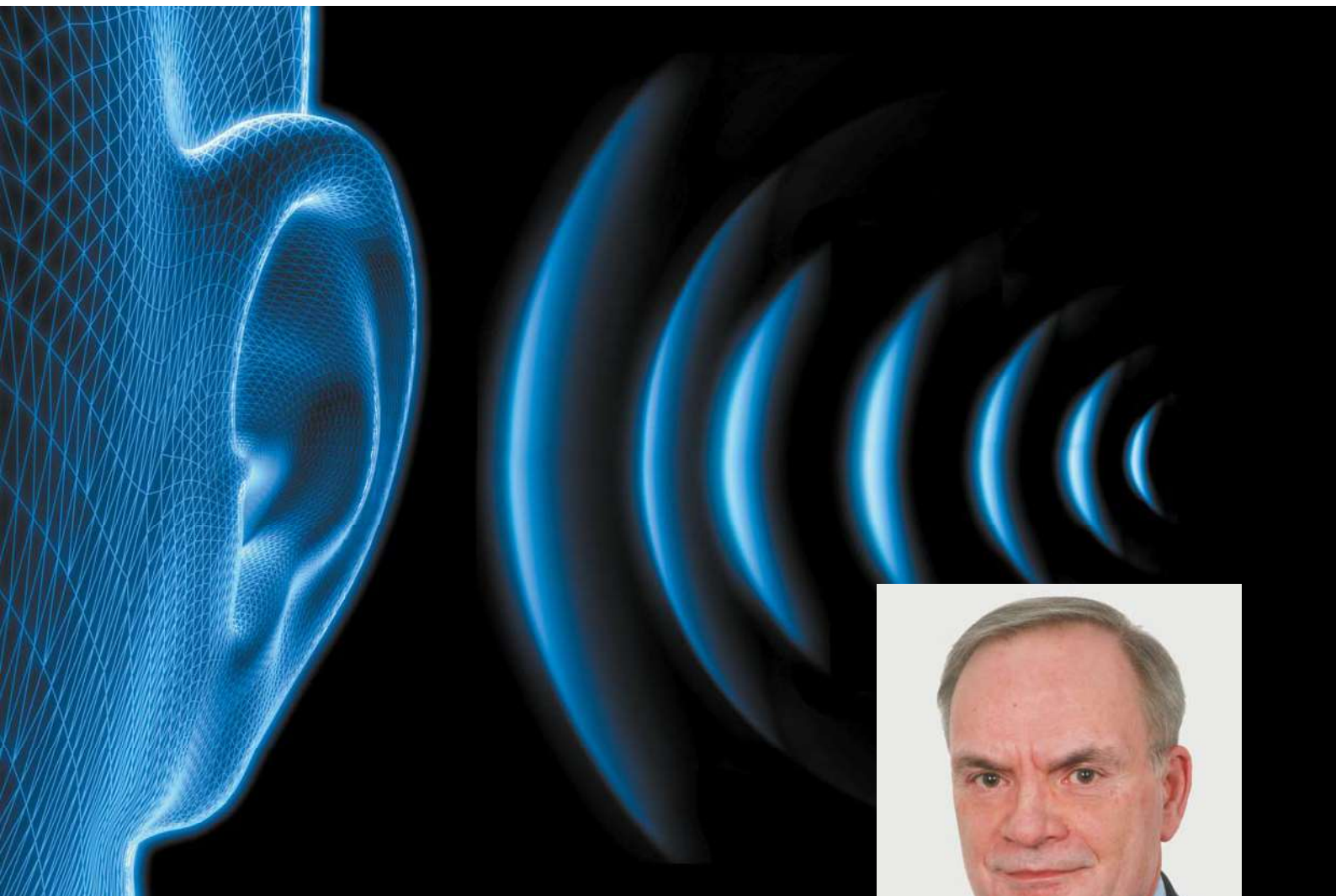

ROLA JEDNOSTEK NOTYFIKOWANYCH W PRZEGLĄDZIE I PLANOWANYCH ZMIANACH DYREKTYWY 2000/14/WE

W dniach 24.11.2020 r. i 12.01.2021 r. w trybie on-line odbyły się spotkania Grupy Jednostek Notyfikowanych do dyrektywy hałasowej 2000/14/WE [1]. W znacznej mierze zostały one poświęcone analizie aktualnej sytuacji związanej z przeglądem i wynikającymi z niego ewentualnymi zmianami dyrektywy. W dniu 16.11.2020 r. ogłoszone zostało Sprawozdanie [2] Komisji Europejskiej (KE) w sprawie wdrożenia i stosowania dyrektywy 2000/14/WE, stanowiące kluczowy element tego procesu trwającego od 2017 r.

JAROSŁAW KUBACKI

Ekspert Jednostki Notyfikowanej UDT nr 1433
Dział Badań Laboratoryjnych w Poznaniu
Akredytowane laboratorium badawcze nr AB 001
Centralne Laboratorium Dozoru Technicznego

DYREKTYWA 2000/14/WE OBOWIĄZUJE OD 3.01.2002 r. GŁÓWNE CELE

Zapewnienie swobodnego przepływu towarów – urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń

Zmniejszenie emisji hałasu urządzeń, by chronić zdrowie i dobrostan obywateli, a także środowisko naturalne

Informowanie opinii publicznej o hałasie emitowanym przez urządzenia, aby zachęcać do korzystania z urządzeń o niższej emisji hałasu

Dyrektywa dotyczy 57 rodzajów urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń. Dla 22 rodzajów ustanawia wartości graniczne hałasu i wymaga specjalnego oznakowania hałasu dla wszystkich typów urządzeń. Urządzenia podlegające dyrektywie można podzielić na osiem grup zastosowania:

- czyszczenie,
- budownictwo,
- ogrodnictwo,
- załadunek i podnoszenie,
- agregaty prądotwórcze i chłodzenie,
- pompowanie i zasysanie,
- skutery śnieżne i rataki,
- zbieranie, przetwarzanie i recykling odpadów.

W zależności od kwalifikacji urządzenia procedury oceny zgodności oparte są na kontroli wewnętrznej lub wymagają udziału jednostki notyfikowanej. W procesie oceny zgodności wykonywane są badania w celu wyznaczenia

Przykładowe oznaczenie gwarantowanego poziomu mocy akustycznej zgodnie z wymaganiami dyrektywy 2000/14/WE

gwarantowanego poziomu mocy akustycznej, którego wartość umieszczana jest przez producenta na etykiecie hałasu na urządzeniu oraz w deklaracji zgodności WE. **Badania wykonywane są przez kompetentne laboratoria badawcze zgodnie z wymaganiami zawartymi w załączniku III do dyrektywy hałasowej przywołującym zharmonizowane z dyrektywą normy europejskie.** Laboratoria te mogą być laboratoriami producentów, laboratoriami jednostek notyfikowanych lub laboratoriami działającymi na ich zlecenie.

Sprawozdanie KE zawiera ocenę skuteczności, wydajności, przydatności, spójności i wartości dodanej dyrektywy dla UE. Uwzględnia informacje otrzymane od zainteresowanych stron, w szczególności od podmiotów gospodarczych, użytkowników oraz obywateli narażonych na emisję hałasu. Również jednostki notyfikowane do dyrektywy przygotowały dla KE informacje przydatne w procesie oceny.

Jak wynika ze sprawozdania KE, poza niewątpliwymi osiągnięciami związanymi z realizacją celów dyrektywy istnieje jednak szereg aspektów krytycznych, które miały wpływ na funkcjonowanie dyrektywy, co może prowadzić do ewentualnego skorzystania z przewidzianych w dyrektywie uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych lub do konieczności ewentualnej zmiany dyrektywy.

Należy nadmienić, że Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1243 z dnia 20 czerwca 2019 r.[3] uprawnia KE do przyjmowania aktów delegowanych zmieniających załącznik III dyrektywy hałasowej w celu dostosowania metod pomiaru hałasu do postępu technicznego.

Aspekty krytyczne mające wpływ na funkcjonowanie dyrektywy, które wymienia KE w sprawozdaniu, dotyczą w szczególności niedostosowania do postępu technicznego podstawowych elementów dyrektywy. Są to następujące zagadnienia:

- zakres, a w szczególności wykaz urządzeń objętych dyrektywą i ich definicje oraz zakres wymogów w odniesieniu do poszczególnych rodzajów urządzeń,
- progi poziomu hałasu w odniesieniu do konkretnych rodzajów urządzeń,
- procedury badania hałasu i metody pomiarów,
- odpowiednie procedury oceny zgodności, które należy dostosować do możliwych zmian zakresu i progów poziomu hałasu, uwzględniając również znaczenie i wpływ różnych rozwiązań opartych na „samoocze-

nie” (procedury oparte na kontroli wewnętrznej) i interwencji „osób trzecich” (procedury wymagające udziału jednostki notyfikowanej), jak również związku z wciąż istniejącymi lukami w nadzorze rynku,

- obowiązek gromadzenia danych dotyczących hałasu i narzędzi do zarządzania tym zadaniem, z uwzględnieniem problemów wynikających z działania i skuteczności bazy danych aplikacji „NOISE”,
- konieczność dostosowania do nowych ram prawnych LNE – decyzji nr 768/2008/WE dotyczącej podmiotów gospodarczych, nadzoru rynku, jednostek notyfikowanych, oceny zgodności itp.

W odpowiedzi na zasygnalizowane przez KE aspekty krytyczne jednostki notyfikowane przygotowały szereg propozycji zmian i uzupełnienia wymagań dyrektywy, które dotyczą głównie:

- metodyki pomiarowej, warunków wykonywania badań, wyznaczania niepewności pomiarów, wyposażenia pomiarowo-badawczego,
- stosowania aktualnych wydań norm zharmonizowanych,
- definicji poszczególnych grup urządzeń podlegających wymaganiom dyrektywy,
- definicji zmierzonego poziomu mocy akustycznej i gwarantowanego poziomu mocy akustycznej,
- deklaracji zgodności WE i oznaczenia gwarantowanego poziomu mocy akustycznej,
- metodyki gromadzenia danych dotyczących hałasu oraz aplikacji „NOISE”.

Sugestie w zakresie propozycji zmian i uzupełnień, do umieszczenia w akcie delegowanym zmieniającym załącznik III dyrektywy hałasowej omówione zostały przez Pana Martina Winterstein, Przewodniczącą Grupy Jednostek Notyfikowanych, na spotkaniu Grupy Roboczej do Dyrektywy 2000/14/WE powołanej przy Komisji Europejskiej, które odbyło się w formie wideokonferencji w dniu 17.03.2021 r. Przedstawiciel UDT również uczestniczył w tym spotkaniu. ■

Literatura

- [1] Dyrektywa 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
- [2] Sprawozdanie Komisji Dla Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wdrożenia i stosowania dyrektywy 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń.
- [3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1243 z dnia 20 czerwca 2019 r. dostosowujące niektóre akty prawne przewidujące stosowanie procedury regulacyjnej połączonej z kontrolą do art. 290 i 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.